

Sprawozdanie

z kontroli przeprowadzonej przez pracowników Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na podstawie Zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania. Kontrola za rok 2014 prowadzona była przez Jadwigę Mazur - inspektora ds. kontroli finansowej. Kontrolę operacji na rachunkach bankowych jednostki za okres od 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r. przeprowadził pod nadzorem P. Agnieszki Purgat zastępcy Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli, P. Daniel Majewski pracownik BAWiK. Kontrola ujęta jest w planie kontroli Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli na rok 2015, zatwierdzonym przez Prezydenta Miasta Poznania. Kontrolę prowadzono w dniach **od 30.11.2015 r. do 07.12.2015 r.** Zawiadomienie o kontroli **akta kontroli str. 1-3.**

I. Przepisy będące odniesieniem dla prowadzonej kontroli

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.),
- ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 Nr 330 j.t.),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 168 j.t.),
- ustawa z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013.594 j.t.) obecnie Dz.U.20158.1515 j.t.,
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, (j.t. Dz. U. z 2013 r. poz. 289),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz.U.2010.241.1616 ze zmianami) obecnie Dz.U.2015.1542 j.t.),

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 j.t. ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. 2014.1773 j.t.),
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (Dz. U. 2013.1722 ze zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. 2013.1485),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie towarów i usług, dla których obniża się stawkę podatku od towarów i usług, oraz warunków stosowania stawek obniżonych (Dz. U. 2013.1719),
- zarządzenie Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. w sprawie zasad prowadzenia rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT przez Miasto Poznań (zmienione zarządzeniem Nr 397/2014/p z dnia 30.06.2014 r.),
- Pismo Okólne Nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie instrukcji do jednolitego planu kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych.

II. Cel kontroli

Celem kontroli jest ocena prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej, sprawdzenie rzetelności prowadzonej ewidencji dochodów i wydatków, sprawdzenie zgodności sporządzanych sprawozdań z ewidencją księgową oraz gospodarowanie mieniem.

Kontrolę przeprowadza się pod względem następujących kryteriów:

- legalności, która obejmuje zgodność działania z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, przepisami prawa wewnętrznego, umowami, decyzjami w sprawach indywidualnych oraz innymi rozstrzygnięciami podjętymi przez uprawnione podmioty,

- gospodarności, czyli zgodności działań kontrolowanej jednostki z zasadami efektywnego gospodarowania (tj. oszczędności i minimalizacji nakładów/kosztów prowadzonych działań przy zachowaniu wymaganej, jakości) i wydajności (tj. uzyskania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach),
- celowości, która obejmuje zgodność z celami określonymi dla kontrolowanej jednostki lub działalności, stosownie do metod i środków odpowiednich dla osiągnięcia tych celów, przy czym skuteczność rozumie się, jako stopień zgodności pomiędzy zamierzonymi a faktycznymi skutkami działalności,
- rzetelności, która obejmuje wypełnianie obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo, wykonywanie zobowiązań zgodnie z ich treścią, przestrzeganie wewnętrznych reguł funkcjonowania jednostki, dokumentowanie określonych działań lub stanów faktycznych zgodnie z rzeczywistością, we właściwej formie i wymaganych terminach.

III. Zakres kontroli oraz okres objęty kontrolą

A) Kontrola wewnętrznych regulacji i ich realizacja w kontrolowanej jednostce w 2014 i 2015 roku.

B) Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla wybranych dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za okres od 01.12.2014 r. do 31.12.2014 r. Kontrola wydatków na rachunkach bankowych jednostki poniesionych za okres od 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r.

Kontrolą objęto:

- stosowanie procedur kontroli dochodów i wydatków dokonywanych ze środków publicznych, w tym zgodności z planem finansowym,
- stosowanie zasad wstępnej oceny celowości ponoszonych wydatków,
- prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych,
- prawidłowość sporządzania sprawozdań budżetowych, sprawozdań w zakresie operacji finansowych, sprawozdania finansowego, badanie zgodności danych wykazanych w ww. sprawozdaniach z ewidencją księgową,
- prawidłowość ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych,
- zasady gospodarowania mieniem.

W toku czynności kontrolnych sprawdzono także:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2014 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z rejestrów sprzedaży i zakupu z deklaracją,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy prawa obowiązujące w 2014 r. i 2015 r. oraz na podstawie zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym.

IV. Przeprowadzone kontrole zewnętrzne realizacja wydanych zaleceń pokontrolnych

Na podstawie książki kontroli zewnętrznej, kontroler ustalił, że w okresie ostatnich trzech lat Biuro Audytu Wewnętrznego i Kontroli nie prowadziło kontroli w Usługach Komunalnych.

V. Informacje ogólne o jednostce

A. Sprawdzenie wewnętrznych regulacji w zakresie gospodarki finansowo - księgowej obowiązujących w kontrolowanej jednostce w 2014 i 2015 roku w tym w zakresie podatku VAT.

1. Ustalenia szczegółowe

1.1. „Usługi Komunalne” zwane dalej „Jednostką”, są miejską jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą w formie jednostki budżetowej. Jednostka budżetowa, jaką są „Usługi Komunalne” działa na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Nr V/31/VI/2011 Rady Miasta Poznania z dnia 11 stycznia 2011 r. zmienionego Uchwałą Nr XVIII/227/VII/2015 Rady Miasta Poznania z dnia 20 października 2015 r. Kopie uchwał **akta kontroli str. 4-11.** Gospodarka finansowa prowadzona jest w oparciu o zasady określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 poz.885) oraz w oparciu o przepisy wykonawcze wydane na podstawie ww. ustawy. „Jednostką” kieruje Dyrektor, który działa na podstawie pełnomocnictw udzielonych przez Prezydenta Miasta Poznania (§ 6 Statutu z dnia 11 stycznia 2011 r.). Zgodnie z postanowieniem § 7 Statutu z dnia 11 stycznia 2011 r. Dyrektor jednostki ustalił Regulamin Organizacyjny, który wprowadzony został zarządzeniem nr 8/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. Ww. dokument określa organizację i zasady funkcjonowania jednostki, w tym:

- strukturę i ogólne zasady funkcjonowania,
- schemat organizacyjny,

- zakres działania i obowiązki kadry kierowniczej,
- zakres działania i zadania poszczególnych działów,
- zasady obiegu korespondencji. Kopia ww. dokumentu **akta kontroli str.12-23**.

1.2. Zasady rachunkowości zostały wprowadzone zarządzeniem Dyrektora nr 1/14 z dnia 2 stycznia 2014 r. Oceny prawidłowości opracowania polityki dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 24-27**. Kopia polityki rachunkowości **akta kontroli str. 28-74**. Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r. wprowadzano wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, jako wytyczną do sporządzania jednolitych zasad (polityki) rachunkowości w jednostkach organizacyjnych Miasta Poznania. Po analizie polityki rachunkowości, ustalono, że dyrektor jednostki nie dokonał aktualizacji polityki rachunkowości w stosunku do powyższych wytycznych. Poniżej zestawiono nieprawidłowości dotyczące polityki rachunkowości.

1.2.1. Nieprawidłowości

W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Jednostce Usługi Komunalne stwierdzono naruszenie postanowienia:

a) art. 10 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez brak zapisu dotyczącego metody wyceny aktywów i pasywów. W § 5 pkt 1 opisano wycenę należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych Kierownik jednostki nie określił zasady ustalenia wyniku finansowego.

b) Zakładowy plan kont nie zawiera:

- wykazu kont księgi głównej,
- przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń,
- opisu zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, rozrachunków, przychodów, dochodów, kosztów istotnych dla jednostki, pozostałych kont. Brak powyższych zapisów w polityce rachunkowości narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1, pkt 2, pkt 6 i pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

c) Kierownik jednostki nie zamieścił w polityce rachunkowości opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów. Ponadto nie określono wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.c cytowanej powyżej ustawy.

d) Kierownik jednostki nie podał reguły, według której jednostka będzie wyznaczała początek i koniec okresu amortyzacji mając na uwadze art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie podjął decyzji o częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym mając na uwadze § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

e) Jednostka nie posiada dokumentacji zawierającej wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych procesach przetwarzania danych, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b ustawy o rachunkowości.

1.3. Gospodarkę finansową w Usługach Komunalnych w okresie objętym kontrolą regulowały niżej wymienione zarządzenia:

- Zarządzenie nr 13/13 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 30.12.2013 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 75-118.**
- Zarządzenie nr 10/13 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 24.12.2013 r. w sprawie zasad organizacji i rozliczania inwentaryzacji majątku Usług Komunalnych. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 119-148.**
- Zarządzenie nr 9/13 z dnia 24.12.2013 r. Dyrektora Usług Komunalnych w sprawie instrukcji kasowej. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 149-153.**

2. Inne unormowania obowiązujące w jednostce.

Wykaz obowiązujących w 2014 r. i 2015 r. unormowań **akta kontroli str. 154-156.**
Unormowania zestawione w aktach kontroli nie podlegały ocenie przez kontrolera.

3. Kierownictwo jednostki

3.1. Dyrektorem Usług Komunalnych w okresie poddanym kontroli i do chwili obecnej jest **Pan Maciej Dźwig**, który funkcję tą pełni od 1 lipca 2007 r. Zarządzeniem nr 506/2007/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 11.07.2007 r. z dniem 1 lipca 2007 r. zawarto umowę o pracę na czas określony do dnia 30 czerwca 2008 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Kopia zarządzenia **akta kontroli str. 157-158.**

Zarządzeniem Nr 419/2008/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 18 lipca 2008 r. zawarto umowę o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy. Kopia zarządzenia **akta kontroli str. 159-160.**

Na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Prezydent Miasta Poznania udzielił Dyrektorowi jednostki stosownych pełnomocnictw. Kopie dokumentów **akta kontroli str.161-162.**

3.2. Główny księgowy jednostki

Na stanowisku głównego księgowego zatrudniona jest **Pani E. T.** od dnia 09.01.2003 r. na czas określony od dnia 9 stycznia 2003 r. do dnia 8 kwietnia 2003 r. w pełnym wymiarze czasu pracy. Kolejna umowa zawarta została dnia 8 kwietnia 2003 r. na czas do dnia 8 kwietnia 2004 r. Dnia 7 kwietnia 2004 r. podpisano umowę na czas nieokreślony.

Pani E. T. posiada wykształcenie wyższe – kierunek finanse i bankowość. W aktach osobowych znajduje się kopia dyplomu ukończenia wyższej uczelni oraz kopia świadectwa ukończenia studiów podyplomowych w zakresie rachunkowości i finansów. Z przedłożonej dokumentacji wynika, że **Pani E. T.** spełnia wymogi art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.2013.885 j.t.), ustalone dla stanowiska głównego księgowego. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” z dnia 15.12.2006 r. z adnotacją „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”. W aktach osobowych głównej księgowej znajduje się Karta Stanowiska Głównego Księgowego, w której kierownik określił obowiązki wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w zakresie:

- prowadzenia rachunkowości,
- wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi,
- dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym,
- dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności.

Karta stanowiska podpisana została przez główną księgową oraz dyrektora jednostki. Kopia dokumentu **akta kontroli str. 163-166.**

4. Gospodarowanie mieniem

4.1. Niżej wymienionymi decyzjami Prezydent Miasta Poznania orzekł o ustanowieniu odpłatnie trwałego zarządu na czas nieoznaczony na nieruchomości stanowiące własność Miasta Poznania:

- decyzja GN-XX.6844.1.391.2012 z dnia 05.03.2012 r.,
- decyzja GN-XX.6844.1.393.2012 z dnia 28.02.2012 r.,
- decyzja GN-XX.6844.1.395.2012 z dnia 24.06.2013 r.,
- decyzja GN-XX.6844.1.394.2012 z dnia 19.08.2013 r.,

➤ decyzja GN-XX.6844.1.397.2012 z dnia 28.08.2014 r.

Decyzje podpisane zostały z up. Prezydenta Miasta przez z-cę dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami. Kopie ww. dokumentacji **akta kontroli str.167-187**.

4.1.1. Usługi Komunalne posiadają następujący majątek trwały wg stanu na dzień 31.12.2014 r. (wartość brutto):

- środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 011 - 9 678 396, 75 zł,
- środki trwałe wg kart środka trwałego - 9 678 396, 75 zł,
- pozostałe środki trwałe wg ewidencji księgowej konto 013 - 279 858, 95 zł,
- pozostałe środki trwałe wg zestawienia w arkuszu kalkulacyjnym Excel- 279 858, 95 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg ewidencji księgowej konto 020 - 22 956, 79 zł,
- wartości niematerialne i prawne wg zestawienia w arkuszu kalkulacyjnym Excel 22 956, 79 zł.

4.1.2. Wnioski

Ewidencja księgowa składników majątku prowadzona jest na kontach wskazanych w zakładowym planie kont. Wykaz pozostałych środków trwałych prowadzony jest przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego Excel. Do ewidencji środków trwałych prowadzone są „Karty środka trwałego” oraz księga środków trwałych. Ww. dokumentacja prowadzona jest przez główną księgową bez powierzenia w zakresie obowiązków. Ewidencja ilościowo-wartościowa składników majątku objętych ewidencją na koncie 013 i 020 prowadzona jest przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego, Excel, który nie spełnia kryteriów księgi inwentarzowej. Kopia zestawienia **akta kontroli str. 188-193**. Ponadto w zarządzeniu nr 1/14 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie polityki rachunkowości w § 4 pkt 1 jest zapis następującej treści, cyt: *”Ewidencja ilościowo- wartościowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych prowadzona jest w programie „Inwentaryzator”¹. W związku z powyższym kontroler zwrócił się do Dyrektora jednostki o złożenie wyjaśnień. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: „W związku z wnioskiem o wyjaśnienie, informuję, że ze względu na fakt, iż program kalkulacyjny marki M.O.E. nie spełnia wymogów zawartych w ustawie o rachunkowości dotyczących oprogramowania wykorzystywanego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, w szczególności: zapewnienia automatycznej kontroli ciągłości zapisów, możliwość ustalenia osoby odpowiedzialnej za wprowadzenie danych, czy ochrony danych w sposób zapewniający ich niezmienność, jest on w naszej Jednostce używany przy księgowaniu, tylko pomocniczo i tylko przy prowadzeniu ręcznym wykazów składników aktywów i pasywów, jako praktyczne narzędzie do prowadzenia*

¹ Zarządzenie nr 1/14 Dyrektora usług Komunalnych z dnia 2 stycznia 2014 w sprawie polityki rachunkowości

zestawień tabelarycznych. Ze względu na powyższe wszelkie zmiany wprowadzane w księgach umieszczane w arkuszach tabelarycznych Excel są drukowane i opatrywane stosownymi informacjami w celu zapewnienia zgodności z wymogami przywołanej ustawy”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 194.**

Kontrolerowi, pomimo iż prosił o księgi inwentarzowe do uzgodnienia stanów ewidencyjnych majątku przedłożono zestawienia tabelaryczne, z których nie wynikało, że dotyczą one kontrolowanej jednostki - zestawienia nie były opatrzone pieczęcią jednostki, nie można było ustalić daty ich założenia.

Kontroler ustalił, że w 2014 r. dokonano likwidacji majątku ujętego na koncie 011 „Środki trwałe” w kwocie **35 975,45 zł.** Na podstawie dowodu LT dokonano wyksięgowania składnika majątku. Kopia dowodu **akta kontroli str.195.** Kontrolerowi przedłożono dokumentację oceny stanu technicznego budynku przeznaczonego do rozbiórki. Kopia dokumentacji **akta kontroli str. 196-204.**

4.1.3. Nieprawidłowości

Ewidencja składników majątku prowadzona jest niezgodnie z postanowieniem § 4 pkt 1 polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 1/14 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 2 stycznia 2014 r.

B. Sprawdzenie wykonania planu finansowego dla dochodów i wydatków ujętych w §§ klasyfikacji budżetowej za rok 2014 i 2015

Kontrolą objęto realizację planu finansowego ustalonego na rok 2014, ewidencję operacji gospodarczych i finansowych, prawidłowość sporządzania i zgodność z ewidencją księgową sprawozdań w zakresie operacji finansowych, Rb-N, Rb-Z sporządzonych za IV kwartał 2014 r., sprawozdań budżetowych Rb-28S, Rb-27S, Rb - WSa. Kontrolę przeprowadzono na podstawie wybranej do kontroli próbie dowodów za okres od 01.12.2014 r. do 31.12.2014 r.

1. Plan dochodów i jego realizacja (budżet).

Szczegółowe zestawienie dochodów do rozdziału 90013 „Schroniska dla zwierząt”

Tabela nr 1

Klasyfikacja Budżetowa §§ rozdział 90013	Plan po zmianach na dzień 31.12.2014	Dochody otrzymane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		
			Syntetycznej	Różnica	Nr konta księgowego/ Symbol paragrafu
1	2	3	4 (2-3)		
§ 0750 - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek	14 000,00	14 262,50	14 383,03	(-) 120,53	130§0750/760/221

zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze					
§ 0830 - wpływy z usług	40 000,00	51 348,86	56 303,60	(-) 4 954,74	130§0830/720/221
§ 0870 - wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	20 000,00	20 645,84	25 394,34	(-) 4 748,50	130§0920/720/221
§ 0920 - pozostałe odsetki	0,00	0,10	0,10	0,00	130§/920/750/221
§ 0960 - otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	20 000,00	27 658,21	27 658,21	0,00	130§0960/760/221
§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	26 000,00	29 044,24	29 044,24	0,00	130§0970/760/221
Razem	120 000,00	142 959,75	152 783,52	9 823,7 7	9 823,77

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

Szczegółowe zestawienie dochodów do rozdziału 90095 „Pozostała działalność”

Tabela nr 2

Klasyfikacja Budżetowa §§	Plan po zmianach na dzień 31.12.2014	Dochody otrzymane			
		Wg Rb-27S	Wg ewidencji księgowej		Nr konta księgowego/ Symbol paragrafu
			Syntetycznej	Różnica	
			3	4(2-3)	
1	2	3	4(2-3)		
§ 0750 - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	30 000,00	31 986,26	32 901,75	(-) 915,49	130§0750/760/221
§ 0830 - wpływy z usług	160 000,00	160 875,37	197 876,50	(-) 37 001,13	130§0830/720/221
§ 0920 - pozostałe odsetki	0,00	1 640,60	1 640,60	0,00	130§/920/750/221
§ 0960 - otrzymane spadki, zapisy i darowizny w postaci pieniężnej	0,00	260,93	260,93	0,00	130§0960/760/221
§ 0970 - wpływy z różnych dochodów	94 000,00	102 718,39	102 718,39	0,00	130§0970/760/221
Razem	284 000,00	297 481,55	335 398,17	37 916,62	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

1.1. Jednostka budżetowa Usługi Komunalne w 2014 r. sporządziła sprawozdanie Rb-27S do dwóch rozdziałów 90013 oraz 90095. Sprawozdania zostały złożone w Urzędzie Miasta dnia 28.01.2015 r.

1.1.1. Ze sprawozdań wynika, że dochody otrzymane za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. dla rozdziałów wymienionych w tabelach wyniosły ogółem **440 441,30 zł**.

Wykazane w sprawozdaniu dochody pochodzą z następujących źródeł:

§ 0750 - wpływy z tytułu najmu,

§ 0830 - wpływy z tytułu utylizacji zwierząt, przewóz zwierząt, wyłapywanie zwierząt na zlecenie, za utrzymanie zwierzęcia, usługi szaletowe,

§ 0870 - wpływy z tytułu sprzedaży zwierząt, artykułów wyposażenia zwierząt

§ 0960 - wpływy z tytułu darowizn,

§ 0970 - wpływy z tytułu wynagrodzenia płatnika, odszkodowania

1.2. Kontroler ustalił, że dane liczbowe wykazane w sprawozdaniach są niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzonego wg podziałek klasyfikacji budżetowej. Różnice pomiędzy sprawozdaniem i księgami rachunkowymi przedstawiono w Tabelach nr 1 i 2. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami poproszono o złożenie wyjaśnień główną księgową. Zapytano, dlaczego dane liczbowe wykazane w sprawozdaniach Rb-27S sporządzonych za okres od początku uroku do dnia 31.12.2014 r. do rozdziału 90013 oraz 90095 w paragrafach wymienionych w tabeli o numerach 1 i 2 są niezgodne z danymi z ewidencji księgowej. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: *W odpowiedzi na zapytanie dotyczące różnic w sprawozdaniu Rb-27S pragnę poinformować, iż sprawozdanie Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. zostało wykazane w prawidłowej wielkości. Dochody do Miasta Poznania przekazano w odpowiedniej wysokości, zgodnie ze sprawozdaniem i w obowiązujących terminach. Wszystkie zapisy dotyczące dochodów są ujęte w księgach rachunkowych na kontach dochodów. Przeksięgowanie podatku VAT zostało zaksięgowane po stronie Ma. Spowodowało to sytuację, że w księgach rachunkowych strona Wn konta dochodów nie jest równa wielkości wykazanej w sprawozdaniu Rb-27S, aby uzgodnić sprawozdanie należy odjąć od niej przeksięgowany podatek VAT od sprzedaży ze strony Ma. Zapisy na kontach dochodów nie spowodowały uszczuplenia dochodów Miasta*”. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 205-206.**

1.2.2. Ewidencja księgowa dochodów w okresie objętym kontrolą prowadzona była na następujących kontach księgowych: 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. Kopia sprawozdania zbiorczego Rb-27S wraz z wydrukiem ksiąg rachunkowych o nazwie „Zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 01.12.2014 do 31.12.2014 r. konta 101, 130, 222, 221 oraz konta zespołu 7” **akta kontroli str. 207-277.**

1.3. Dochody za grudzień 2014 r. zostały przekazane do budżetu Miasta w następujących kwotach i terminach:

- Kwota 16 840,40 zł dochody za okres od 01.12.-20.12.2014 r.z dnia 23.12.2014 r. wyciąg bankowy nr 249
- Kwota 10 563,11 zł dochody za okres od 21.12.-31.12.2014 r.z dnia 05.01.2015 r. wyciąg bankowy nr 2

Razem kwota 27 403, 51 zł. Kopie wyciągów bankowych **akta kontroli str. 278-281.**

2. Prawdliwość zawartych umów.

W okresie objętym kontrolą Jednostka Usługi Komunalne pozyskiwała dochody między innymi z tytułu porozumień zawartych z miejskimi jednostkami.

- Porozumienie Nr 3420-174/2013 z dnia 31.12.2014 r. zawarte pomiędzy Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora Usług Komunalnych, a Miastem Poznań reprezentowanym przez Dyrektora Zarządu Dróg Miejskich. Zgodnie z postanowieniem § 5 porozumienie obowiązuje od 1 stycznia 2014 r. do 31.12.2014 r. Wynajmujący oddaje do używania Najemcy część pomieszczeń parteru budynku przy ul. Słowackiego 43 za które pobierany jest miesięczny czynsz w wysokości 1 000,00 zł. Termin płatności 14 dni od daty wystawienia noty księgowej. Kopia porozumienia **akta kontroli str. 282-283.** W dniach 08.12.2014 r., 09.12.2014 r., 16.12.2014 r. wystawione zostały Noty księgowe o numerach od 39/2014 do numeru 41/2014 z terminem płatności do końca 2014 r. obciążające Zarząd Dróg Miejskich kosztami zużycia mediów oraz tytułem czynszu. Ogółem do zapłaty kwota 2 124,69 zł. Należność uregulowano w następujących terminach 15.12.2014 r. 22.12.2014 r. 31.12.2014 r. Dnia 31.12.2014 r. wystawiono noty księgowe od numeru 42/2014 do 46/2014 tytułem rozliczenia energii elektrycznej oraz wody z terminem zapłaty w styczniu 2015 r. Terminy uregulowania należności opisano w pkt 5 sprawozdania. Kopie not księgowych **akta kontroli str. 284-286.**
- Umowa Nr 3420-141/14 zawarta dnia 31.12.2014 r. pomiędzy Miastem Poznań Usługami Komunalnymi a Cityboard Media Sp. z o.o. Przedmiotem najmu jest powierzchnia elewacji budynku przy ul. Libelta. Umowę zawarto na czas od 01.01.2014 r. do 31.1.2014 r. Roczny czynsz ustalono w kwocie 13 200,00 zł + podatek VAT. Ponadto zgodnie z umową najemca jest obowiązany do bieżącego pokrycia kosztów energii elektrycznej według wskazań licznika, za cały czas obowiązywania umowy. Dnia 31.12.2014 r. została wystawiona faktura sprzedaży na kwotę 16 236,00 zł. Termin uregulowania należności z tytułu czynszu oraz mediów szczegółowo opisano w pkt 5 sprawozdania. Kopia umowy **akta kontroli str. 287-288.**

Nieprawidłowości

Sprawozdania budżetowe Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. zostały sporządzone z naruszeniem postanowienia § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów

w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami). Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniu były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 i 2 sprawozdania.

3. Wydatki budżet

3.1. Kontroler biorąc pod uwagę dowody księgowe, księgi rachunkowe, sprawozdania budżetowe, konfrontując to z planem finansowym i jego wykonaniem sporządził zestawienie wydatków zakwalifikowanych do rozdziałów:

Rozdział 90095 „Pozostała działalność”.

Tabela nr 3

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2014 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł)	% wyk.
		wg sprawozdania Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica	XII/2014	
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 - wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	9 200,00	9 181,28	9 181,28	-	740,24	8,05
§ 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników	1 022 210,00	917 859,37	917 859,37	-	82 869,55	8,11
§ 4040 - dodatkowe wynagrodzenie roczne	53 244,00	53 244,00	53 244,00	-	0,00	0,00
§4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	188 880,00	160 667,57	160 667,57	-	14 735,45	7,80
§ 4120 - składki na fundusz pracy	26 353,00	16 454,83	16 454,83	-	1 522,75	5,78
§ 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	11 000,00	10 165,88	10 165,88	-	569,49	5,18
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	84 200,00	83 515,42	83 515,42	-	27 707,23	32,91
§4240 -zakup środków dydaktycznych i książek	1 400,00	1 282,96	1 282,96	-	51,19	3,66
§ 4260 - zakup energii	135 100,00	131 235,37	131 235,37	-	14 107,48	10,44
§ 4270 - zakup usług remontowych	138 450,00	123 835,89	123 835,89	-	53 642,88	38,75
§ 4280 - zakup usług zdrowotnych	2 000,00	1 852,50	1 852,50	-	0,00	0,00
§ 4300 - zakup usług pozostałych	77 960,00	40 326,00	40 326,00	-	2 798,69	3,59
§ 4350 - zakup usług dostępu do sieci Internet	400,00	371,92	371,92	-	24,50	6,13
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	4 700,00	4 630,79	4 630,79	-	378,14	8,05
§ 4370 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych	1 730,00	1 724,18	1 724,18	-	70,22	4,06

w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej						
§ 4400 – opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	18 520,00	18 510,05	18 510,05	-	2 763,70	14,92
§ 4410 - podróże służbowe krajowe	2 900,00	2 840,66	2 840,66	-	437,69	15,09
§ 4430 -różne opłaty i składki	5 772,00	5 567,15	5 567,15	-	0,00	0,00
§ 4440- odpisy na ZFŚS	39 398,00	32 894,47	32 894,47	-	0,00	0,00
§ 4480 – podatek od nieruchomości	12 868,00	12 817,13	12 817,13	-	890,50	6,92
§ 4520- opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	14 800,00	14 785,81	14 785,81	-	720,00	4,86
§ 4530 – podatek od towarów i usług (VAT)	50 000,00	40 072,95	40 072,95	-	2 977,12	5,95
§ 4700- szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	1 700,00	1 636,00	1 636,00	-	0,00	0,00
Razem	1 902 785,00	1 685 472,18	1 685 472,18	-	207 006,82	10,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

Rozdział 90013 „Schroniska dla zwierząt”

Tabela nr 4

Nazwa paragrafu	Plan po zmianach (zł) na dzień 31.12.2014 r.	Wydatki wykonane narastająco za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r.			Wydatki wykonane wg ewidencji księgowej (zł) XII/2014	% wyk. 6:2
		wg sprawozdania Rb-28S (zł)	wg ewidencji księgowej (zł)	Różnica		
1	2	3	4	5	6	7
§ 3020 - wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	20 000,00	19 822,75	19 822,75	-	10 764,60	53,82
§ 4010 - wynagrodzenia osobowe pracowników	975 801,00	953 424,05	953 424,05	-	96 446,82	9,88
§4040 - dodatkowe wynagrodzenie roczne	69 677,00	69 677,00	69 677,00	-	0,00	-
§4110 - składki na ubezpieczenia społeczne	183 740,00	174 922,88	174 922,88	-	13 805,01	7,51
§ 4120 - składki na fundusz pracy	25 636,00	22 487,57	22 487,57	-	1 753,33	6,84
§ 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	5 000,00	3 372,00	3 372,00	-	0,00	-
§ 4210 - zakup materiałów i wyposażenia	113 000,00	111 920,28	111 920,28	-	33 025,66	29,23
§ 4220 - zakup środków żywności	37 000,00	36 845,65	36 845,65	-	7 604,09	20,55
§ 4230 - zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych	84 230,00	84 165,02	84 165,02	-	21 812,74	25,90
§ 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek	2 100,00	1 964,69	1 964,69	-	134,35	6,40
§ 4260 - zakup energii	67 000,00	64 975,09	64 975,09	-	9 466,00	14,13

§ 4270 - zakup usług remontowych	84 000,00	83 069,55	83 069,55	-	17 388,35	20,70
§ 4280-zakup usług zdrowotnych	3 720,00	3 011,50	3 011,50	-	259,00	6,96
§ 4300 - zakup usług pozostałych	235 900,00	232 017,75	232 017,75	-	68 940,10	29,22
§ 4350 - zakup usług dostępu do sieci Internet	2 240,00	2 237,79	2 237,79	-	178,36	7,96
§ 4360 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telefonicznej	2 290,00	2 280,30	2 280,30	-	197,85	8,64
§ 4370 - opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	4 960,00	4 957,32	4 957,32	-	311,91	6,29
§ 4410 - podróże służbowe krajowe	2 900,00	2 840,61	2 840,61	-	437,69	15,09
§ 4430 - różne opłaty i składki	9 592,00	9 369,75	9 369,75	-	0,00	-
§ 4440 - odpisy na ZFŚS	31 075,00	28 201,52	28 201,52	-	0,00	-
§ 4480 - podatek od nieruchomości	41 030,00	41 024,87	41 024,87	-	3 290,50	8,02
§ 4520 - opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	9 196,00	9 187,26	9 187,26	-	420,00	4,57
§ 4530 - podatek od towarów i usług (VAT)	54 000,00	49 584,40	49 584,40	-	13 305,18	24,64
§ 4700- szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	340,00	340,00	340,00	-	0,00	-
§ 6050-wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych	242 190,00	240 757,50	240 757,50	-	47 970,00	19,81
Razem	2 306 617,00	2 252 457,10	2 252 457,10	-	347 511,54	15,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

3.1. Kontroler stwierdził, że dane liczbowe wykazane w skontrolowanych sprawozdaniach Rb-28S sporządzonych za okres od początku roku do 31.12.2014 r. są zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3.1.1. Ze sporządzanych sprawozdań oraz ksiąg rachunkowych wynika, że wydatki budżetowe za okres od 1 stycznia do 31.12.2014 r. dla rozdziałów wymienionych w tabeli nr 3 i 4 wyniosły ogółem **3 937 929,28 zł.**

3.1.2. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki dokonane w poszczególnych rozdziałach w grudniu 2014 r.

3.1.3. Ogólna kwota skontrolowanych wydatków grudnia 2014 r. wynosi **554 518,36 zł**, co stanowi **13,17%** planowanych wydatków ww. paragrafów. Kopie sprawozdań Rb-28S sporządzanych za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. wraz z wydrukiem o nazwie „Zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy od 01.12.2014 do 31.12.2014” **akta kontroli str. 289-297.**

Wnioski

Kontrolowana jednostka w grudniu 2014 r. wydatkowała przydzielone jej do budżetu środki zgodnie z zatwierdzonym planem finansowym. Wydatki dokonywane były na cele, dla których jednostka została powołana. W miesiącu objętym kontrolą wydatki ponoszone były w prawidłowej wysokości, nie były przekraczane terminy wymagalności zobowiązań.

4. Kontrola dokumentacji w zakresie podatku VAT

Zarządzeniem Nr 1/2014/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 02.01.2014 r. i Zarządzeniem zmieniającym Nr 397/2014/P z dnia 30.06.2014 r. w sprawie zasad rozliczeń podatku od towarów i usług oraz sporządzania deklaracji VAT-7 przez Miasto Poznań, wdrożony został „skonsolidowany” sposób rozliczenia podatku VAT.

W związku z powyższym w trakcie czynności kontrolnych sprawdzono:

- prawidłowość sporządzenia deklaracji elementarnej VAT-7e za grudzień 2014 r. pod względem formalnym i rachunkowym,
- zgodność danych, wynikających z deklaracji z rejestrami sprzedaży i zakupu,
- prawidłowość odzwierciedlenia w dokumentacji źródłowej wszystkich czynności sprzedażowych i zakupowych, dokonanych przez Jednostkę w okresie objętym kontrolą.

Usługi Komunalne wykonują następujące czynności o charakterze „sprzedażowym”:

- wynajem,
- utrzymywanie zwierząt w schronisku,
- przewóz zwierząt,
- sprzedaż zwierząt,
- sprzedaż artykułów wyposażenia zwierząt,
- wyłapywanie zwierząt,
- sługi szaletowe.

Wskazane czynności stanowią przejaw działalności gospodarczej prowadzonej przez Usługi Komunalne. W związku z powyższym Miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT.

4.1. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestrów zakupu i sprzedaży oraz deklaracji VAT-7e. Sprawdzenie zgodności danych, wykazanych w deklaracji VAT-7e z rejestrami sprzedaży i zakupu za grudzień 2014 r.

4.1.1. Sprawdzenia prawidłowości sporządzania deklaracji elementarnej VAT-7e pod względem formalnym i rachunkowym, zgodności danych wykazanych w deklaracji oraz prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży dokonano w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 298-301**. Kopia deklaracji za grudzień 2014 r. wraz z wydrukami kont, których dane wykazano w deklaracji VAT-7e **akta kontroli str. 302-315**.

Z kwestionariusza kontroli dotyczącego deklaracji VAT-7e wynika, że:

- dane zawarte w deklaracji VAT 7e zgodne są z danymi zawartymi w rejestrach sprzedaży i zakupu,
- jednostka w grudniu 2014 r. dokonała transakcji o charakterze sprzedażowym, w związku, z którymi Miasto Poznań występuje w charakterze podatnika VAT,
- w deklaracji VAT-7e za grudzień 2014 r. wykazano kwoty podstawy opodatkowania i kwoty podatku należnego i naliczonego,
- jednostka w grudniu dokonała transakcji o charakterze zakupowym, z tytułu, których przysługuje pełne prawo do odliczenia podatku VAT naliczonego,
- ujęte w rejestrze zakupów transakcje mają odzwierciedlenie w dowodach księgowych,
- deklaracja VAT 7e została przekazana do służb finansowych Miasta Poznania dnia 8 stycznia 2015 r. ,
- dane liczbowe wykazane w deklaracji elementarnej VAT-7e zgodne są z danymi liczbowymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej do ewidencji operacji związanych z podatkiem VAT (konto 225-05 „Podatek VAT należny”, 225-04 „Podatek VAT naliczony”, 225-06 „Rozliczenie podatku VAT”.

4.1.2. Sprawdzenie prawidłowości sporządzania rejestru zakupu i sprzedaży.

Rejestr zakupów

Transakcje o charakterze zakupowym ujęte w rejestrze mają odzwierciedlenie w dowodach księgowych (fakturach). Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, (czyli odliczenia) przysługuje podatnikowi, o którym mowa w art. 15 w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych. W grudniu 2014 r. Usługi Komunalne dokonały

odliczenia kwot podatku naliczonego VAT podlegającego odliczeniu, w **100 %**, ponieważ wydatki zostały dokonane w związku z działalnością opodatkowaną VAT. Dane zawarte w rejestrze zakupów mają potwierdzenie w dowodach księgowych (fakturach) Kopia rejestru zakupów **akta kontroli str. 316-324**. Kontroler zwrócił się do Dyrektora jednostki z pytaniem, czy przed zawarciem transakcji weryfikuje nowych kontrahentów pod względem rejestracji w ewidencji działalności gospodarczej? Z oświadczenia złożonego przez dyrektora wynika, że cyt. *” Oświadczam, że przed podpisaniem umów i składaniem zamówień wszystkich kontrahentów naszej jednostki weryfikujemy pod kątem legalności działania poprzez pozyskanie pełnej nazwy firmy, jej siedziby, nr NIP i Regon oraz weryfikacji tych danych w aktualnych wpisach w Centralnej Ewidencji i Informacji o działalności Gospodarczej lub odpowiedni na stronach Krajowego Rejestru Sądowego Ministerstwa Sprawiedliwości”*. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 325**. Obowiązek „określenia sposobu zapewnienia autentyczności pochodzenia, integralności i czytelności faktury” wynika z art. 106m ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011.177.1054 ze zmianami)

Rejestr sprzedaży

Transakcje ujęte w rejestrze sprzedaży mają potwierdzenie w dowodach źródłowych (fakturach sprzedaży za grudzień 2014 r.). Kontrolowana jednostka w rejestrze sprzedaży VAT za grudzień 2014 r. wykazała faktury dokumentujące sprzedaż opodatkowaną, do której zastosowano stawkę podatku VAT **23 %** i **8%**. Kopia rejestru sprzedaży wraz z kopiami faktur **akta kontroli str. 326-350**. Kontrolowana jednostka do wpłat gotówkowych prowadzi kasy fiskalne. W rejestrze sprzedaży za grudzień 2014 r. ujęta jest również faktura wewnętrzna na sprzedaż usług na rzecz podmiotów innych niż podatnicy VAT. Na potwierdzenie transakcji sprzedaży wydawano paragony z kasy fiskalnej. Na podstawie paragonów z kas fiskalnych wystawiana jest faktura wewnętrzna.

5.1.4. Faktury sprzedaży posiadają dane adresowe Miasta Poznań oraz NIP Miasta Poznań.

4.2. Sprawdzenie prawidłowości ujmowania operacji gospodarczych związanych z podatkiem VAT w księgach rachunkowych wybranego do kontroli miesiąca.

4.2.1. Po przeprowadzonej kontroli dokumentacji księgowej grudnia 2014 r. (ksiąg rachunkowych, dowodów księgowych) ustalono, że transakcje związane z podatkiem VAT ewidencjonowane były na następujących kontach księgowych:

- 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia” ewidencja prowadzona jest w układzie analitycznym według źródeł przychodów,

- 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” ewidencja prowadzona jest w układzie analitycznym według źródeł przychodów,
- 225-04 „Podatek VAT naliczony”,
- 225-05 „Podatek VAT należny”,
- 225-06 „Rozliczenie podatku VAT z Urzędem Miasta”,
- 800-02 „Fundusz jednostki rozliczenie wewnętrzne podatku VAT (nadwyżka podatku naliczonego nad należnym).

Nieprawidłowości

Ewidencja podatku VAT prowadzona jest na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”. Zgodnie z Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r., którym wprowadzano wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych ewidencja podatku VAT winna być prowadzona na koncie 220 „Rozliczenie podatku VAT”, do którego należy prowadzić ewidencję analityczną wg wzoru opisanego w ww. instrukcji. Ponadto konta księgowe związane ze sprzedażą opodatkowaną prowadzone są niezgodnie z zasadami opisanymi w załączniku nr 6 wzorcowej instrukcji. Konta związane ze sprzedażą opodatkowaną winny być prowadzone wg stawek podatkowych.

5. Należności

5.1. Na dzień 31.12.2014 r. jednostka kontrolowana w sprawozdaniu Rb-N sporządzonym wg stanu na koniec IV kwartału 2014 poza środkami w banku w kwocie **18 959, 78 zł** oraz gotówką w kasie w kwocie **10 819, 87 zł** wykazała należności wymagalne w kwocie **11 286,05 zł** oraz pozostałe należności w kwocie **56 734,02 zł**.

Pozostałe należności dotyczą następujących pozycji:

- Kwota 16 236,00 zł wynajem Cityboard uregulowano w następujących kwotach i terminach:
 - 15 870,39 zł dnia 02.02.2015 r. wyciąg bankowy nr 20/15
 - 326,41 zł dnia 05.02.2015 r. wyciąg bankowy nr 23/15
 - 39,20 zł dnia 25.05.2015 r. wyciąg bankowy nr 98/2015

Razem 16 236,00

- Kwota 3 480,55 zł noty księgowe uregulowano w następujących kwotach i terminach:
 - 1 370,12 zł dnia 13.01.2015 r. wyciąg bankowy 6/2015,
 - 889,72 zł dnia 20.01.2015 r. wyciąg bankowy nr 11/2015,
 - 1 220,71 zł dnia 21.01.2015 r. wyciąg bankowy nr 12/2015

Razem 3 480,55 zł

- 37 017,47 zł nadwyżka podatku naliczonego nad należnym za grudzień 2014 r. saldo konta 225-06 przeksięgowano pod datą 08.01.2015 r. na konto 800"Fundusz jednostki rozliczenie wewnętrzne podatku VAT" (nadwyżka podatku naliczonego nad należnym)

Należności wymagalne w kwocie 11 286,05 zł dotyczą następujących pozycji:

- 362,31 zł zużycie energii Cityboard uregulowano dnia 02.02.2015 r. wyciąg bankowy 20/2015,
- 10 923,74 zł należności tytułem najmu nieruchomości nie uregulowano do dnia kontroli. Na powyższą okoliczność wyjaśnienia złożył Dyrektor jednostki. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: *„W związku z wnioskiem o wyjaśnienie, informuję, że nasza Jednostka na dzień 31 grudnia 2014 r. posiadała dwie wymagalne wierzytelności o łącznej wartości 19 979, 22 zł w tym należność główna 10 923,74 zł, odsetki 9 055,348 zł), które nie zostały spłacone w terminie przez dwóch dłużników – byłych najemców naszych obiektów. W obu przypadkach zadbano, aby wydłużyć bieg przedawnienia roszczeń z tego tytułu do 10 lat, uzyskując sądowe nakazy zapłaty. Wobec wiedzy, że nieskuteczna może okazać się egzekucja komornicza wierzytelności ze względu na złą sytuację ekonomiczną dłużników, podejmowaliśmy próby polubownego załatwienia sprawy. Niestety okazały się one nieskuteczne. Dlatego w najbliższym czasie podejmiemy działania w celu przeprowadzenia egzekucji. Przez cały czas naliczane są odsetki ustawowe”*. Treść wyjaśnienia **akta kontroli str. 372.**

Pozostałe na rachunku bankowym i w kasie na dzień 31.12.2014 r. środki zostały zwrócone do budżetu Miasta dnia 05.01.2015 r. wyciąg bankowy 2/2015. Kopia wyciągu bankowego **akta kontroli str.372A**

Kopia sprawozdania Rb-N wraz z kopiami dowodów księgowych potwierdzającymi wykazane w sprawozdaniu wartości **akta kontroli str. 351-371.**

Wnioski

Z tytułu nieterminowo regulowanych należności naliczane były odsetki, które na koniec kwartału ewidencjonowane są w księgach rachunkowych. Kontroler nie odnosił się do zgodności poszczególnych należności z kontem księgowym, ponieważ wszystkie należności zaewidencjonowane są na jednym koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” bez podziału na poszczególnych dłużników. Zgodność z kontem księgowym stwierdzono w przypadku podatku VAT stan zgodny z kontem 225-06 „Rozliczenie podatku VAT z Urzędem Miasta”.

Nieprawidłowości

Konto księgowo 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzone jest niezgodnie z zasadami prowadzenia tego konta opisanymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem cyt: „Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą”².

6. Zobowiązania

6.1. Z zapisów zawartych w sprawozdaniu Rb-Z i weryfikacji faktur wynika, że na dzień 31.12.2014 r. Usługi Komunalne nie posiadały zobowiązań wymagalnych. Kopia sprawozdania Rb-Z sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. **akta kontroli str. 373-375.**

7. Ocena prawidłowości sporządzania sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych

7.1. Oceny dokonano w kwestionariuszu kontroli sprawozdań **akta kontroli str. 376-378.**

Sprawozdania budżetowe roczne:

- Rb-27S sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 (roczne),
- Rb-28S sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego od początku roku do dnia 31 grudnia 2014 (roczne),
- Rb-WSa roczne sprawozdanie o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2014.

Kopia sprawozdania Rb-WSa **akta kontroli str. 379-385.**

Sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r.:

- Rb-N kwartalne sprawozdanie o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku,
- Rb-Z kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2014 roku.

²Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) Dz. U. 2013.289 j.t.

Wnioski:

Sprawozdania budżetowe Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdanie z operacji finansowych Rb-Z zostały sporządzone zgodnie z przepisami określającymi zasady ich sporządzania. Sprawozdania sporządzone zostały w sposób czytelny, podpisy złożono odrębnie na każdym formularzu w miejscu do tego oznaczonym. Pod podpisem umieszczona jest imienna pieczęć z imieniem i nazwiskiem osoby podpisującej. Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniach zgodne są z danymi wynikającymi z ksiąg rachunkowych.

Nieprawidłowości

Sprawozdania budżetowe Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. zostały sporządzone z naruszeniem postanowienia § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami). Dane liczbowe wykazane w sprawozdaniach były niezgodne z ewidencją księgową.

8. Kontrola gospodarki pieniężnej

8.1. Kontrola operacji gospodarczych związanych z wydatkami występującymi na rachunku podstawowym jednostki, w okresie od 01.12. 2014 r. do 31.12.2014 r. Kontrola wydatków na rachunkach bankowych jednostki poniesionych w okresie od 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r.

Zestawienie skontrolowanych dowodów księgowych

Tabela nr 5

Miesiąc	Numery wyciągów bankowych	Numery Raportów kasowych	Numery księgowe sprawdzonych dowodów księgowych	Numery list płac	Potwierdzenie na dowodach procedur kontroli		Liczba sprawdzonych dowodów księgowych
					Tak	Nie	
Grudzień 2014	233-253	KBS RK za okres od 01.12.2014-20.12.2014 r., RK 21.12.2014 r. – 31.12.2014 r., KBB RK od 1.12.2014 r.- 20.12.2014 r., RK 21.12.2014-31.12.2014 r.	BB 1911-2180	Listy płac nie podlegały kontroli	x		343 faktury, 20 wyciągów bankowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie dokumentacji badanej jednostki.

8.2. W wyniku kontroli dowodów księgowych obejmujących okres od 01.12.2014 r. do 31.12.2014 r. stwierdzono, co następuje:

- zapisy w wyciągach bankowych zgodne są z dowodami źródłowymi,

- na dowodach księgowych znajduje się poświadczenie ich sprawdzenia pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym przez umocowanych do tego przez Dyrektora jednostki pracowników, kopia pełnomocnictwa **akta kontroli str. 386**,
- wydatki zatwierdzane są przez dyrektora jednostki oraz główną księgową,
- w dokumentacji grudnia 2014 r. znajdują się wszystkie wyciągi bankowe dokumentujące operacje pieniężne dokonywane za pośrednictwem banku,
- dane zawarte w wyciągach bankowych zgodne są z danymi zawartymi w dowodach źródłowych potwierdzających dokonane operacje (fakturach),
- w dwóch przypadkach wypłaty gotówki z kasy dokonano za pokwitowaniem jej odbioru przez osobę, która nie została w żadnym dokumencie do tego upoważniona – dotyczy raportu kasowego sporządzonego w siedzibie jednostki (dowody **akta kontroli str.387-391**), w pozostałych przypadkach niezgodności nie stwierdzono.
- dowody księgowe podlegające ujęciu w księgach rachunkowych spełniały wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
- ujęte w raportach operacje gospodarcze potwierdzone są dowodami źródłowymi (fakturami, dowodami kasowymi),
- dowody księgowe odzwierciedlały operacje gospodarcze, których dotyczyły, były kompletne i wolne od błędów rachunkowych,
- dowody księgowe zawierały potwierdzenie dokonania kontroli wstępnej potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym.

8.3. Informacja dotycząca kontroli w Usługach Komunalnych w zakresie wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2015 r. do 30.06.2015r.

Kontrola wydatków poniesionych w okresie od 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r. przeprowadzona była pod nadzorem P. Agnieszki Purgat – zastępcy Dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli przez P. Daniela Majewskiego pracownika BAWiK.

W ramach kontroli dokonano przeglądu wyciągów bankowych za okres 01.01.-30.06.2015r., dotyczących następujących rachunków:

- a) rachunku bieżącego (podstawowego);
- b) rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Metodyka kontroli obejmowała analizę wyciągów bankowych za pomocą programu komputerowego oraz okazanie wybranych pozycji wyciągów bankowych przez kontrolowanego.

8.3.1. Szczegółowa analiza wydatków z rachunku bieżącego

Dane ilościowe dotyczące transakcji w okresie od 01.01. do 30.06.2015r.:

- liczba pozycji wydatków z rachunku: 1 142
- liczba pozycji wpływów na rachunek: 254
- najwyższa liczba wydatków na ten sam rachunek bankowy: 40

W ramach analizy transakcji wydatkowych z rachunku, wyodrębniono przelewy, które co najmniej dwa razy zostały dokonane na tę samą kwotę (tzw. duplikaty). W wyniku analizy zidentyfikowano następujące operacje wymagające wyjaśnienia:

a) Podwójny przelew dotyczący tej samej kwoty i tego samego tytułu oraz dokonany na ten sam rachunek bankowy.

Operacja dotyczyła przelewów z dnia 5.02.2015r. na kwotę 933, 11 zł, dotyczących zapłaty za fakturę FVP/PR/602/15 na rzecz firmy R. S.A. Niesłusznie wypłacona kwota została zwrócona w dniu 10.02.2015r., na rzecz jednostki kontrolowanej (dowód: wyciąg bankowy; operacja z dnia 10.02.2015r.) **akta kontroli str. 392-393.**

b) Podwójny przelew dotyczący tej samej kwoty i tego samego tytułu oraz dokonany na ten sam rachunek bankowy.

Operacja dotyczyła przelewów z dnia 17.05.2015r. i 18.05.2015r. na kwotę 1 311, 11 zł, dotyczących zapłaty za fakturę 1/101948/173R/2015 na rzecz firmy ENEA S.A. Niesłusznie wypłacona kwota została potrącona z innej płatności w dniu 29.05.2015r., na rzecz jednostki kontrolowanej (dowód: wyciąg bankowy; operacja z dnia 29.05.2015r.) **akta kontroli str. 394-396.**

c) Podwójny przelew dotyczący tej samej kwoty i tego samego tytułu oraz dokonany na inny rachunek bankowy.

Operacja dotyczyła przelewów z dnia 26.01.2015r. i 27.01.2015r. na kwotę 2 290,00 zł, dotyczących spłaty pożyczek mieszkaniowych za miesiąc styczeń 2015 roku (przelew środków <spłat pożyczek> wpłaconych na rachunek bieżący przez pracowników na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych). Podwójny przelew wynikał z tego, iż w pierwszy z nich został błędnie dokonany na rachunek w banku, który wcześniej obsługiwał jednostkę. Wypłacona kwota została zwrócona na rachunek bieżący jednostki (dowód: wyciąg bankowy; operacja z dnia 27.01.2015r.) **akta kontroli str. 397-398.**

Ponadto, pozytywnie wyjaśniono 5 transakcji na kwotę 10 000 zł każdą, opisanych, jako „wypłaty masowe” albo „wypłata środków”, których odbiorcą (kontrahentem wskazanym w wyciągu bankowym) był pracownik jednostki kontrolowanej. Pomimo, wskazania

w wyciągu rachunku bankowego przeciwstawnego, była to transakcja wypłaty gotówki, a rachunek miał charakter techniczny **akta kontroli str. 399-401**.

8.3.2. Szczegółowa analiza wydatków z rachunku Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Dane ilościowe dotyczące transakcji w okresie od 01.01. do 30.06.2015r.:

- liczba pozycji wydatków z rachunku: 64
- liczba pozycji wpływów na rachunek: 14
- najwyższa liczba wydatków na ten sam rachunek bankowy: 2

W ramach analizy transakcji porównano dane osób (imię i nazwisko), którym przekazano środki z rachunku, z aktualną (w dniu kontroli) listą zatrudnionych pracowników. Zidentyfikowano 6 osób, którym przekazano środki, które nie widniały na ww. liście pracowników. Dyrektor jednostki kontrolowanej wyjaśnił ustnie, że wszystkie zidentyfikowane osoby były pracownikami jednostki, z którymi rozwiązał on już umowy o pracę. Lista pracowników **akta kontroli str. 402-404**.

Ponadto, pozytywnie wyjaśniono transakcję z dnia 26.06.2015r. na kwotę 3 114 zł, opisaną w wyciągu bankowym, jako „ZFŚS”, co, do której nie widniały na wyciągu dane dotyczące odbiorcy (kontrahenta) oraz dane dotyczące numeru rachunku przeciwstawnego. Przedmiotowa transakcja stanowiła przelew zbiorczy wypłaty środków ZFŚS dla grupy pracowników jednostki. Kopia wyciągu bankowego **akta kontroli str. 405-406**.

Wnioski

W grudniu 2014 r. dokonano wypłaty ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych. Na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych została podpisana umowa, która została zawarta dnia 4 maja 2009 r. pomiędzy Urzędem Miasta Poznania reprezentowanym, przez P. Mirosława K. zastępcę Prezydenta Miasta Poznania zwanego w umowie pracodawcą a P. Maciejem Dź. Dyrektorem Usług Komunalnych. Umowa została zawarta na czas nieoznaczony. Kopia umowy wraz z aneksem **akta kontroli str. 407-410**.

W grudniu 2014 został wypłacony ryczałt za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych. Wypłaty dokonano na podstawie oświadczenia złożonego przez Dyrektora jednostki. Kopia oświadczenia oraz dowodu potwierdzającego wypłatę **akta kontroli str. 411-413**.

Nieprawidłowości

a) Wydatki zatwierdzane były niezgodnie z obowiązującą w jednostce instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych dział III pkt 3 instrukcji, ponieważ obok

podpisu Dyrektora podpis swój składa główna księgowa. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi, że dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego wykonania oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.

b) Stwierdzono niepoprawne klasyfikowanie wydatków związanych z zapłatą za ścieki i deszczówkę. Wydatki te zakwalifikowano do § 4260 - zakup energii zamiast w ciężar § 4300 - zakup usług pozostałych. Taka kwalifikacja wydatków jest sprzeczna z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami). Zgodnie z cytowanym załącznikiem nr 4 do ww. rozporządzenia paragraf 4300 *„obejmuje wydatki na zakup usług (z wyjątkiem: usług świadczonych przez osoby fizyczne, objętych paragrafami: 401 do 403, 405, 406, 408 do 410 i 417, oraz usług wymienionych w paragrafach: 426 do 429, 432 do 440, 461 do 463 i 470³)*. W § 4260 nie wymieniono wydatków na ścieki i deszczówkę. Ponadto wydatki dotyczące zakupu książek dla pracowników jednostki zakwalifikowano do § 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek. Zgodnie z cytowanym powyżej rozporządzeniem *„paragraf ten ma zastosowanie do zakupów środków dydaktycznych służących procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych oraz książek i zbiorów bibliotecznych”⁴*.

c) Zawarcie umowy na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych na czas nieokreślony, budzi wątpliwości kontrolera, czy jest to zgodne z art. 261 ustawy z dnia 7 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2014.885 j.t), który stanowi, że cyt: *„Kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągnąć zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki”⁵*.

d) Oświadczenie Dyrektora jednostki dotyczące używania samochodu prywatnego do celów służbowych jest niekompletne, ponieważ nie zawiera danych dotyczących pojazdu (pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny). Ponadto ryczałt za grudzień 2014 r. został wypłacony 23.12.2014 r., czyli przed zakończeniem okresu rozliczeniowego. Powyższe narusza postanowienia § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r.

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami).

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami).

⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 209 r. o finansach publicznych(Dz. U. 2014.885 j.t.)

w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych (...).⁶

9. Rozliczenia finansowe

9.1. Rozliczenia finansowe w 2014 r. dokonywane były za pośrednictwem I.B.Ś. w Poznaniu. W 2015 r. rozliczenia finansowe dokonywane były za pośrednictwem Banku PKO. Jednostka korzysta z elektronicznych form przelewu. Do dysponowania saldem rachunku przy wykonywaniu operacji finansowych za pośrednictwem Internetu w 2014 roku wymagane było złożenie dwóch podpisów elektronicznych. Kopia uprawnień użytkowników do konta **akta kontroli str. 414-423**. W 2015 r. rozliczenia finansowe dokonywane są za pośrednictwem banku PKO. Do zatwierdzenia transakcji finansowych wymagane jest złożenie dwóch podpisów pracowników upoważnionych przez Dyrektora jednostki. Kopia wniosku dostępu do IPKO Biznes **akta kontroli str. 424-430**. Dane do systemu wprowadzane są przez specjalistę ds. rozliczeń lub osobę ją zastępującą.

10. Prowadzenia gospodarki kasowej

10.1. Szczegółowe informacje dotyczące prawidłowości prowadzenia gospodarki kasowej przedstawiono w kwestionariuszu o nazwie „Kontrola gospodarki kasowej”. Kwestionariusz kontroli **akta kontroli str. 431- 434**.

10.1.1. Obowiązki kasjerów w Usługach Komunalnych wykonuje dwóch pracowników jednostki **Pani W. S.**, która zatrudniona jest na stanowisku specjalisty ds. rozliczeń pełen etat. **Pani W. S.** obowiązki kasjera wykonuje w siedzibie jednostki przy ul. Słowackiego 43. **Pan D. A.** zatrudniony na stanowisku referenta ds. obsługi na pełen etat, obowiązki kasjera pełni w schronisku dla zwierząt. Kontroler stwierdził, iż w aktach osobowych obu pracowników znajduje się dokument o nazwie „Zapytanie o udzielenie informacji o osobie” w przypadku Pani Wandy S. dokument z dnia 15.12.2006 r., dokument **Pana D. A.** datowany jest na dzień 15.02.2010 r. W obu dokumentach jest adnotacja „Nie figuruje w Kartotece Karnej Krajowego Rejestru Karnego”. W aktach osobowych znajdują Karty Stanowiska Pracy, kopie dokumentów **akta kontroli str. 435-441**.

W trakcie kontroli sprawdzono raporty kasowe z grudnia 2014 r. z budżetu w zakresie:

➤ ujmowania operacji kasowych w raportach,

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. 2002.27.271 ze zmianami).

- zachowania zgodności przychodu pobranej z banku gotówki do kasy z dowodami potwierdzającymi operację,
- kompletności i prawidłowości dowodów kasowych, w tym, czy zawierały numery identyfikacyjne,
- zgodności zapisów w raportach kasowych z dowodami źródłowymi,
- ujmowania operacji kasowych w miesiącu objętym kontrolą,
- czy ujęte w raportach kasowych dowody księgowe są poddane procedurom kontrolnym, tzn. kontroli pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym,
- czy dowody księgowe zatwierdzone są przez upoważnioną do tego osobę,
- czy sprawdzenia raportów kasowych dokonuje uprawniony pracownik.

Wnioski z kontroli prowadzenia gospodarki kasowej.

Gotówka pobierana z rachunku bankowego przyjmowana była do raportów kasowych w dniu jej pobrania. Kwota przychodząca do raportów gotówki zgodna była z dowodami kasowymi potwierdzającymi jej przyjęcie oraz wyciągami bankowymi. Zapisy w raportach były zgodne z dowodami źródłowymi, dowody były zatwierdzone przez dyrektora jednostki oraz główną księgową. Raporty kasowe sporządzane były przez uprawnionych do tego pracowników, którym kierownik jednostki powierzył prowadzenie kasy, oraz sporządzanie raportów kasowych. Operacje kasowe ujmowane były w skontrolowanych raportach kasowych na bieżąco, dowody zawierały numery identyfikacyjne, dowody księgowe poddane były procedurom kontrolnym. Raporty kasowe sporządzane są przy wykorzystaniu programu „Subiekt”, z którego generowane są na bieżąco dowody kasowe KP „Kasa przyjmie” oraz zastępcze dowody wypłaty gotówki z kasy KW „Kasa wypłaci”. Raporty kasowe sporządzane są oddzielnie dla obrotów gotówkowych w schronisku dla zwierząt - oznakowane są symbolem KBS. Raporty kasowe sporządzane w siedzibie jednostki oznakowane są symbolem KBB.

Nieprawidłowości w zakresie prowadzenia gospodarki kasowej.

- a) Zastępcze dowody wypłaty gotówki z kasy KW „Kasa wypłaci” są nieprawidłowo wystawiane w przypadku wydatków gotówkowych dokonywanych w schronisku dla zwierząt. Kasjer w rubryce „Odbierający” wpisuje nazwę kontrahenta zamiast nazwiska osoby, której dokonano wypłaty gotówki z kasy. Kopia dowodów kasowych **akta kontroli str. 442-454.**
- b) Na dowodach źródłowych, załączonych do raportu kasowego nie zamieszczono pozycji, pod którymi zostały ujęte w raportach, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
- c) W dwóch przypadkach wypłaty gotówki z kasy dokonano za pokwitowaniem jej odbioru przez osobę, która nie została w żadnym dokumencie do tego upoważniona – dotyczy to

raportów kasowych sporządzanych w siedzibie jednostki. Działanie takie narusza postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji kasowej, § 6 pkt 7, który brzmi następująco, cyt: (...) „Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w dowodzie wypłaty lub innej osobie posiadającej pisemne upoważnienie od tej osoby”(…)”.⁷ W przypadku dowodów włączonych do akt kontroli nie wypełniono obowiązku wynikającego z wyżej cytowanego zapisu instrukcji.

11. Racjonalność, celowość, legalność w gospodarowaniu środkami publicznymi.

11.1. Terminowość płatności faktur.

Jednostka kontrolowana realizuje płatności gotówką bądź przelewem. Przy regulowaniu zobowiązań wobec kontrahentów nie stwierdzono opóźnień w terminach płatności. Płatności gotówką dokonuje w dniu dokonania zakupów materiałów i usług oraz przelewem zgodnie z terminami określonymi przez dostawców usług.

11.2. Racjonalność i celowość ponoszonych wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dowodów księgowych kontroler stwierdza, że wydatki dokonywane były zgodnie z zasadą racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi zachowując ich zgodność z planem finansowym. Wydatki związane były z działalnością statutową jednostki.

11.3. Legalność wydatków.

Na podstawie sprawdzonych dokumentów księgowych ustalono, że:

- wszystkie zrealizowane w miesiącu objętym kontrolą wydatki ujęte zostały w planie finansowym jednostki na rok 2014. Wątpliwości kontrolera budzi wypłata ryczałtu za używanie samochodu prywatnego do celów służbowych przed zakończeniem miesiąca.
- wydatki w okresie objętym kontrolą były zgodne, co do wysokości i rodzaju z pozycjami uwidocznionymi w kartach wydatków,
- zrealizowane w okresie objętym kontrolą wydatki znajdują potwierdzenie w dowodach księgowych.

12. Prawdliwość prowadzenia ksiąg rachunkowych, ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych

12.1. Szczegółowe informacje dotyczące prowadzenia ksiąg rachunkowych ujmowania operacji gospodarczych i finansowych w księgach rachunkowych przedstawiono

⁷ Zarządzenie nr 9/13 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie instrukcji kasowej.

w kwestionariuszu kontroli **akta kontroli str. 455-459**. Kontroler ocenił prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w stosunku do grudnia 2014 r. W szczególności sprawdzono:

- czy jednostka prowadzi wymagane przepisami ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe,
- czy księgi rachunkowe prowadzone są zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa,
- sprawdzono kompletność zapisów księgowych i ich udokumentowanie,
- czy dowody księgowe zawierają klasyfikację budżetową oraz dekretację kontową wydatków.

Wnioski

Kontrolowana jednostka prowadzi wymagane art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości księgi rachunkowe, które prowadzone są komputerowo w siedzibie jednostki przy wykorzystaniu systemu finansowo – księgowego Rewizor GT, Insert S.A. Wrocław. Wyjaśnienie głównej księgowej dotyczące rodzajów prowadzonych ksiąg rachunkowych wraz z wydrukami **akta kontroli str. 460-475**. Z wyjaśnienia głównej księgowej oraz ustaleń kontrolera wynika, że jednostka prowadzi wymagane przepisami prawa księgi rachunkowe.

Na okoliczność miejsca prowadzenia ksiąg rachunkowych oświadczenie złożył dyrektor Usług Komunalnych. Treść oświadczenia została włączona do **akt kontroli str. 476**.

Przedłożony kontrolerowi dziennik księgowania za okres sprawozdawczy od 1.01.2014 do 31 grudnia 2014 r. spełniał wymogi określone w ustawie o rachunkowości tj. pozycje w dzienniku są kolejno numerowane, obroty liczone były w sposób ciągły narastająco od początku roku. Księgi rachunkowe: dziennik księgowania, wydruk księgi głównej, zestawienie obrotów i sald oznaczone są;

- nazwą jednostki,
- rodzajem księgi
- nazwą programu komputerowego przy pomocy, którego są prowadzone,
- rokiem obrachunkowym,
- okresem, którego dotyczą,
- datą sporządzenia.

Zapisy w księgach rachunkowych były udokumentowane dowodami dopuszczonymi przez dyrektora jednostki do stosowania. Zapisy w księgach rachunkowych opatrzone były datą księgowania, zawierały skróconą treść i kwotę, wskazanie kont, na których zostały ujęte, rodzaj i numer identyfikacyjny dowodu księgowego. Program księgowy zapewnia

automatyczną kontrolę ciągłości zapisów poprzez przenoszenie obrotów i sald. Obroty dziennika bez kont pozabilansowych były zgodne z zestawieniem obrotów i sald za grudzień 2014 r. Kontroler nie był w stanie ustalić daty zamknięcia ksiąg rachunkowych za rok 2014. Poproszono, więc główną księgową o złożenie oświadczenie dotyczące zamknięcia ksiąg. Ze złożonego oświadczenia wynika, cyt: „Pragnę poinformować, iż jednostka budżetowa Usługi komunalne, zgodnie z zarządzeniem nr 1/14 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 2 stycznia 2014 r. w sprawie polityki rachunkowości, zamknęła księgi rachunkowe do 30 kwietnia 2015 r. Treść oświadczenia **akta kontroli str. 477**. W trakcie kontroli ksiąg rachunkowych kontroler nie mógł ustalić osoby odpowiedzialnej za zapisy w księgach rachunkowych. W związku z powyższym poproszono Dyrektora jednostki o wyjaśnienie symboli widniejących przy zapisach księgowych, czy mają one przełożenie na osoby odpowiedzialne za zapisy w księgach rachunkowych. Z udzielonego wyjaśnienia wynika, że cyt: (...) „ W związku z wnioskiem o wyjaśnienie, informuję, że w oprogramowaniu R.GT wykorzystywanym przez naszą jednostkę do prowadzenia ksiąg rachunkowych, wszystkie osoby upoważnione do prowadzenia ksiąg i tym samym mające dostęp do programu przy pomocy indywidualnych loginów i haseł są identyfikowane, jako użytkownicy z przypisaniem imienia i nazwiska (...)” . Treść wyjaśnienia **akta kontroli str.478**.

Nieprawidłowości

a) Zapisy w księgach rachunkowych opatrzone były tylko datą dekretacji (dowód: wydruk księgi głównej, dziennika). Dokonując zapisów w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej naruszono postanowienia art. 23 ust 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który stanowi, że, cyt: (...) *Zapis księgowy powinien zawierać, co najmniej datę operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji(...)*”⁸

b) W księgach rachunkowych grudnia 2014 r. stwierdzono dowody księgowe z miesiąca listopada 2014 r. tzn. ujęto zdarzenia w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

c) Ewidencja dochodów i wydatków na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma ww. konta). Prowadzenie ewidencji w sposób opisany powyżej jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie

⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013.330 j.t.)

szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).⁹. Zestawienie sald i obrotów za okres sprawozdawczy konta 130 **akta kontroli str. 479.**

d) W grudniu 2014 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” w przypadku zwrotów nadpłat, korekt, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

e) W miesiącu grudniu faktury, rachunki nie były ujmowane w księgach rachunkowych pod datą ich wpływu do jednostki, czyli w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, co narusza postanowienia art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

f) Wpływające do jednostki w grudniu 2014 r. faktury od dostawców księgowane były według daty zapłaty na kontach **400/130**. Następnie pod datą księgowania wyciągu dokonywano zapisu **201/201**. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych w sposób opisany powyżej jest niezgodne z treścią ekonomiczną dwóch odrębnych operacji gospodarczych, tj. fakturą na podstawie, której powstaje koszt i zobowiązanie oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym zapłatę. Powyższe narusza przepis art. 4 ust 2 oraz art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W myśl przepisów art. 20 ust. 1 oraz w związku z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości wszystkie wpływające w ciągu roku faktury od dostawców wykonawców z odroczonymi terminami płatności, bez względu na długość odroczonego terminu winny być ewidencjonowane na koncie 201 *”Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”*. Kopie dowodów potwierdzających opisany powyżej sposób ujmowania operacji gospodarczych **akta kontroli str. 480-489.**

g) W kontrolowanej jednostce nie jest prowadzona ewidencja analityczna do rozrachunków z kontrahentami, co narusza postanowienia art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

h) Na podstawie ksiąg rachunkowych grudnia 2014 r. ustalono, że naruszona została zasada rzetelności, bezbłędności ich prowadzenia oraz sprawdzalności, ponieważ faktury nie były ujmowane w księgach rachunkowych w grudniu 2014 r. pod datą ich wpływu do jednostki. W księgach rachunkowych grudnia 2014 ujęte były dowody księgowe, które wpłynęły do jednostki w listopadzie. Na dowodach źródłowych, załączonych do raportu kasowego nie zamieszczono pozycji, pod którymi zostały ujęte w raportach.

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) Dz. U. 2013.289 j.t.

13. Ocena funkcjonowania kontrolowanej jednostki. Mechanizmy kontroli w zakresie gospodarki finansowej

Przedłożona do kontroli polityka rachunkowości nie zawierała wszystkich elementów wymaganych art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Szczegóły opisano w **pkt 1.2.1**. W kontrolowanej jednostce obowiązują regulacje wewnętrzne, które zostały wprowadzone zarządzeniami dyrektora jednostki. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 201 „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami” uniemożliwiło ustalenie stanu zobowiązań, natomiast brak ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” uniemożliwiło ustalenie na podstawie zapisów w księgach rachunkowych stanu należności wymagalnych oraz pozostałych należności. Sprawozdania budżetowe Rb-28S, Rb-WSa, sprawozdania z operacji finansowych sporządzone zostały w oparciu o dane wynikające z ksiąg rachunkowych. Sprawozdania Rb-27S sporządzono z naruszeniem przepisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Ustalone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczące nieprzestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) w zakresie ewidencji na kontach księgowych (dotyczy konta 130), a także nieprzestrzeganie zasad w zakresie ujmowania w księgach zapisów nie miały wpływu na zgodne ze stanem rzeczywistym przedstawienie w sprawozdaniach z wykonania dochodów i wydatków budżetu danych liczbowych. W trakcie kontroli ustalono, że procedury w zakresie kontroli dowodów księgowych określone w uregulowaniach wewnętrznych wprowadzonych zarządzeniem Dyrektora funkcjonowały prawidłowo za wyjątkiem podpisu składanego przez główną księgową obok podpisu Dyrektora przy zatwierdzaniu wydatków. Skontrolowane dowody posiadały potwierdzenie przeprowadzenia kontroli formalno-rachunkowej, merytorycznej, zawierały potwierdzenie dokonania kontroli wstępnej potwierdzającej zgodność operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym. Dokumentacja dotycząca systemu kontroli obejmująca procedury, instrukcje, wytyczne kierownictwa dostępna jest dla pracowników zobowiązanych do ich przestrzegania. W zakresie prowadzenia ksiąg należałoby doprowadzić do zgodności ich prowadzenia z przepisami ustawy o rachunkowości (dotyczy bieżącego ujmowania dowodów w księgach rachunkowych, szczegóły opisano w treści sprawozdania.).

14. Podsumowanie stwierdzonych nieprawidłowości i ocena.

1. W wyniku analizy wprowadzonej do stosowania polityki rachunkowości w Jednostce Usługi Komunalne stwierdzono naruszenie postanowienia:

a) art. 10 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości poprzez brak zapisu dotyczącego metody wyceny aktywów i pasywów. W § 5 pkt 1 opisano wycenę należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych. Kierownik jednostki nie określił zasady ustalenia wyniku finansowego.

b) Zakładowy plan kont nie zawiera:

- wykazu kont księgi głównej,
- przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń,
- opisu zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej dla środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, rozrachunków, przychodów, dochodów, kosztów istotnych dla jednostki, pozostałych kont. Brak powyższych zapisów w polityce rachunkowości narusza postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1, pkt 2, pkt 6 i pkt 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

c) Kierownik jednostki nie zamieścił w polityce rachunkowości opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, wraz z opisem algorytmów i parametrów. Ponadto nie określono wersji oprogramowania i daty jego eksploatacji, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit.c cytowanej powyżej ustawy.

d) Kierownik jednostki nie podał reguły, według której jednostka będzie wyznaczała początek i koniec okresu amortyzacji mając na uwadze art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, nie podjął decyzji o częstotliwości dokonywania odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych w roku obrotowym mając na uwadze § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).

e) Jednostka nie posiada dokumentacji zawierającej wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych procesach przetwarzania danych, czym naruszono postanowienia art. 10 ust. 1 pkt 3 lit b ustawy o rachunkowości.

2. Ewidencja składników majątku prowadzona jest niezgodnie z postanowieniem § 4 pkt 1 polityki rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem nr 1/14 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 2 stycznia 2014 r.
3. Sprawozdania budżetowe Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2014 r. zostały sporządzone z naruszeniem postanowienia § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 Nr 119 ze zmianami). Dane liczbowe wykazane w ww. sprawozdaniu były niezgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 1 i 2 sprawozdania.
4. Ewidencja podatku VAT prowadzona jest na koncie 225 „Rozrachunki z budżetami”. Zgodnie z Pismem Okólnym nr 1/2014 Prezydenta Miasta Poznania z dnia 2 stycznia 2014 r., którym wprowadzano wzorcową instrukcję do Zakładowego Planu Kont dla jednostek budżetowych, zakładów budżetowych ewidencja podatku VAT winna być prowadzona na koncie 220 „Rozliczenie podatku VAT”, do którego należy prowadzić ewidencję analityczną wg wzoru opisanego w ww. instrukcji. Ponadto konta księgowe związane ze sprzedażą opodatkowaną prowadzone są niezgodnie z zasadami opisanymi w załączniku nr 6 wzorcowej instrukcji. Konta związane ze sprzedażą opodatkowaną winny być prowadzone wg stawek podatkowych.
5. Konto księgowe 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzone jest niezgodnie z zasadami prowadzenia tego konta opisanymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). Zgodnie z cytowanym rozporządzeniem cyt: *„Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz budżetów, których należności dotyczą”*¹⁰
6. Wydatki zatwierdzane były niezgodnie z obowiązującą w jednostce instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych dział III pkt 3 instrukcji, ponieważ obok podpisu Dyrektora podpis swój składa główna księgowa. Działanie takie jest sprzeczne z art. 59 ustawy z 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym, który stanowi, że dyspozycja środkami pieniężnymi gminy jest oddzielona od kasowego wykonania oraz art. 54 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27.08.2009 r. o finansach publicznych.
7. Stwierdzono niepoprawne klasyfikowanie wydatków związanych z zapłatą za ścieki, deszczówkę. Wydatki te zakwalifikowano do § 4260 - zakup energii zamiast w ciężar § 4300 - zakup usług pozostałych. Taka kwalifikacja wydatków jest sprzeczna

¹⁰Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) Dz. U. 2013.289 j.t.

z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami). Zgodnie z cytowanym załącznikiem nr 4 do ww. rozporządzenia paragraf 4300 „obejmuje wydatki na zakup usług (z wyjątkiem: usług świadczonych przez osoby fizyczne, objętych paragrafami: 401 do 403, 405, 406, 408 do 410 i 417, oraz usług wymienionych w paragrafach: 426 do 429, 432 do 440, 461 do 463i 470¹¹). W § 4260 nie wymieniono wydatków na ścieki i deszczówkę. Ponadto wydatki dotyczące zakupu książek dla pracowników jednostki zakwalifikowano do § 4240 - zakup środków dydaktycznych i książek. Zgodnie z cytowanym powyżej rozporządzeniem „paragraf ten ma zastosowanie do zakupów środków dydaktycznych służących procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych oraz książek i zbiorów bibliotecznych”¹².

8. Zawarcie umowy na używanie samochodu prywatnego do celów służbowych na czas nieokreślony, budzi wątpliwości, czy jest to zgodne z art. 261 ustawy z dnia 7 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2014.885 j.t), który stanowi, że cyt: „Kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągnąć zobowiązania pieniężne do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki”¹³. W związku z powyższym proponuje się, aby Wydział Gospodarki Komunalnej wystąpił do Biura Prawnego o opinię prawną.
9. Oświadczenie Dyrektora jednostki dotyczące używania samochodu prywatnego do celów służbowych jest niekompletne, ponieważ nie zawiera danych dotyczących pojazdu (pojemność silnika, marka, numer rejestracyjny). Ponadto ryczałt za grudzień 2014 r. został wypłacony 23.12.2014 r., czyli przed zakończeniem okresu rozliczeniowego. Powyższe narusza postanowienia § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych (...).¹⁴

¹¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami).

¹² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U.2014. 1053 ze zmianami).

¹³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2014.885 j.t.)

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. 2002.27.271 ze zmianami).

10. Zastępcze dowody wypłaty gotówki z kasy KW „Kasa wypłaci” są nieprawidłowo wystawiane w przypadku wydatków gotówkowych dokonywanych w schronisku dla zwierząt. Kasjer w rubryce „Odbierający” wpisuje nazwę kontrahenta zamiast nazwisko osoby, której dokonano wypłaty gotówki z kasy.
11. Na dowodach źródłowych, załączonych do raportu kasowego nie zamieszczono pozycji, pod którymi zostały ujęte w raportach, co narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
12. W dwóch przypadkach wypłaty gotówki z kasy dokonano za pokwitowaniem jej odbioru przez osobę, która nie została w żadnym dokumencie do tego upoważniona - dotyczy raportów kasowych sporządzanych w siedzibie jednostki Działanie takie narusza postanowienia obowiązującej w jednostce instrukcji kasowej, § 6 pkt 7, który brzmi następująco, cyt: (...) „Gotówkę wypłaca się osobie wymienionej w dowodzie wypłaty lub innej osobie posiadającej pisemne upoważnienie od tej osoby” (...) ¹⁵. W przypadku dowodów włączonych do akt kontroli nie wypełniono obowiązku wynikającego z wyżej cytowanego zapisu instrukcji.
13. Zapisy w księgach rachunkowych opatrzone były tylko datą dekretacji. Dokonując zapisów w księgach rachunkowych w sposób opisany powyżej naruszono postanowienia art. 23 ust 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który stanowi, że, cyt: (...) *Zapis księgowy powinien zawierać, co najmniej datę operacji gospodarczej, określenie rodzaju i numer identyfikacyjny dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego datę, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji(...)* ¹⁶
14. W księgach rachunkowych grudnia 2014 r. stwierdzono dowody księgowe z miesiąca listopada 2014 r. tzn. ujęto zdarzenia w niewłaściwym okresie sprawozdawczym. Działanie takie narusza postanowienia art. 20 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
15. Ewidencja dochodów i wydatków na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzona była bez podziału na dochody i wydatki (zapisy prowadzone były po stronie Wn i po stronie Ma ww. konta). Prowadzenie ewidencji w sposób opisany powyżej jest niezgodne z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...). ¹⁷.
16. W grudniu 2014 r. w celu zachowania czystości obrotów nie dokonywano technicznych zapisów ujemnych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej”

¹⁵ Zarządzenie nr 9/13 Dyrektora Usług Komunalnych z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie instrukcji kasowej.

¹⁶ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013.330 j.t.)

- w przypadku zwrotów nadpłat, korekt, co jest niezgodne z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...).
17. W miesiącu grudniu faktury, rachunki nie były ujmowane w księgach rachunkowych pod datą ich wpływu do jednostki, czyli w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, co narusza postanowienia art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
 18. Wpływające do jednostki w grudniu 2014 r. faktury od dostawców księgowane były według daty zapłaty na kontach **400/130**. Następnie pod datą księgowania wyciągu dokonywano zapisu **201/201**. Ewidencjonowanie operacji gospodarczych w sposób opisany powyżej jest niezgodne z treścią ekonomiczną dwóch odrębnych operacji gospodarczych, tj. fakturą na podstawie, której powstaje koszt i zobowiązanie oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym zapłatę. Powyższe narusza przepis art. 4 ust 2 oraz art. 20 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W myśl przepisów art. 20 ust. 1 oraz w związku z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości wszystkie wpływające w ciągu roku faktury od dostawców wykonawców z odroczonymi terminami płatności, bez względu na długość odroczonego terminu winny być ewidencjonowane na koncie 201 *”Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”*.
 19. W kontrolowanej jednostce nie jest prowadzona ewidencja analityczna do rozrachunków z kontrahentami, co narusza postanowienia art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.
 20. Na podstawie ksiąg rachunkowych grudnia 2014 r. ustalono, że naruszona została zasada rzetelności, bezbłędności ich prowadzenia oraz sprawdzalności, ponieważ faktury nie były ujmowane w księgach rachunkowych w grudniu 2014 r. pod datą ich wpływu do jednostki. W księgach rachunkowych grudnia 2014 ujęte były dowody księgowe, które wpłynęły do jednostki w listopadzie. Na dowodach źródłowych, załączonych do raportu kasowego nie zamieszczono pozycji, pod którymi zostały ujęte w raportach. Powyższe wskazuje, że księgi rachunkowe w grudniu 2014 r. prowadzone były z naruszeniem art. 24 ust. 2, ust. 3 oraz ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont (...) Dz. U. 2013.289 j.t.

Sprawozdanie zakończone

Sprawozdanie sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden znajduje się w dokumentacji Biura Audytu Wewnętrznego i Kontroli, drugi otrzymuje kontrolowana jednostka. Do wiadomości kopie sprawozdania otrzymują: Skarbnik Miasta Poznania, Zastępca Prezydenta Miasta Poznania, Dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej. Ustalenia zawarte w niniejszym sprawozdaniu zostaną omówione z Dyrektorem kontrolowanej jednostki oraz główną księgową. Zgodnie z § 1 ust. 3 zarządzenia Nr 873/2012/P Prezydenta Miasta Poznania z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli z upoważnienia Prezydenta Miasta Poznania przez Urząd Miasta Poznania, kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 7 dni od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić stanowisko wobec zawartych w nim ustaleń, ocen, uwag i wniosków. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją **3/2015**

Poznań, dnia 29.12. 2015 r.

Kontroler

Jadwiga Mazur

/...../